

ÎNCHEIERE

22 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Ion Druță, Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul lui Ceban Boris, avocatul Fencovschi Eugeniu, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Boris împotriva Consiliului raional Ocnîța cu privire la încasarea compensației pentru bunurile confiscate în rezultatul represiunilor politice,

c o n s t a t ă

La 28 mai 2015 Ceban Boris a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Ocnîța cu privire la încasarea compensației pentru bunurile confiscate în rezultatul represiunilor politice.

În motivarea acțiunii a invocat că, este nepotul lui Boico Maria, anul nașterii 1891, decedată la 30 mai 1975, care a fost deportată la 06 iulie 1949, locuitoare din satul Naslavcea, raionul Ocnîța, ulterior reabilitată. La deportare, averea bunicii sale a fost confiscată, fapt constatat prin hotărârea din 30 iunie 2014 a Judecătoriei Dondușeni.

Menționează că, potrivit raportului de evaluare nr. 0344514 din 07 august 2014 al Camerei de Comerț și Industrie și a raportului de evaluare a proprietății imobiliare din 07 august 2014 al Oficiului Cadastral Teritorial Ocnîța, bunurile confiscate au fost evaluate per total la suma de 523769 de lei.

Afirmă, că în baza certificatului de moștenitor legal nr. 7785 din 18 noiembrie 2014 a fost identificat ca moștenitor al averii succesore a defunctei Boico Maria.

Susține că, la 19 noiembrie 2014 s-a adresat cu cerere împotriva Consiliului raional Ocnîța, solicitând restituirea valorii bunurilor confiscate, opinînd că neexaminarea cererii date de către Consiliul raional Ocnîța a dus la încălcarea dreptului legal de a fi despăgubit.

Prin hotărârea Judecătoriei Ocnîța din 28 septembrie 2015 s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Ceban Boris împotriva Consiliului raional Ocnîța cu privire la încasarea compensației pentru bunurile confiscate.

În susținerea poziției, prima instanță a reținut că reclamantul nu a probat cerințele înaintate, iar în lista documentelor anexate la cererea din 19 noiembrie 2014 înaintată Consiliului raional Ocnîța, nu se regăsește actul de naționalizare a averii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de Ceban Boris și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La 05 septembrie 2016, reprezentantul lui Ceban Boris, avocatul Fencovschi Eugeniu, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016, solicitând casarea hotărârilor instanțelor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2016 s-a admis recursul declarat de avocatul Fencovschi Eugeniu, în interesele lui Ceban Boris. S-a casat decizia Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ceban Boris împotriva Consiliului raional Ocnîța cu privire la încasarea compensației bănești pentru bunurile confiscate, cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017 s-a admis apelul declarat de Ceban Boris, s-a casat integral hotărârea Judecătorei Ocnîța din 28 septembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre prin care, s-a respins acțiunea înaintată de Ceban Boris împotriva Consiliului raional Ocnîța cu privire la încasarea compensației bănești pentru bunurile confiscate în rezultatul represiunilor politice, ca fiind neîntemeiată.

În argumentarea poziției, instanța de apel a reținut că prin decizia Comisiei speciale pentru restituirea averii confiscate în timpul represiunilor politice din cadrul Consiliului raional Ocnîța nr. 7/4 din 14 septembrie 2015, cererea înaintată de Ceban Boris din 21 octombrie 2013 cu privire la compensarea bănească a averii confiscate a fost satisfăcută, fiind restituită valoarea bunurilor confiscate în sumă totală de 39793 de lei, decizia în partea evaluării bunurilor imobile a fost bazată pe raportul OCT Ocnîța din 07 august 2014.

Totodată, instanța de apel a constatat că Ceban Boris nu a înaintat acțiunea cu obiectul contestarea deciziei Comisiei speciale pentru restituirea averii confiscate în timpul represiunilor politice din cadrul Consiliului raional Ocnîța cu privire la calcularea și restituirea valorii bunurilor confiscate.

La fel, instanța de apel a conchis că hotărârile Judecătorei Dondușeni din 10 februarie 2014 și 30 iunie 2014 nu sunt opozabile Consiliului raional Ocnîța, deoarece în cauzele din hotărârile respective, ultimul nu a fost atras în calitate de intervenient sau parte interesată.

Instanța de apel a reținut că Ceban Boris a înaintat acțiunea cu titlu de succesori al bunicii sale, Boico Maria, însă la materialele cauzei nu este anexat un act confirmativ al faptului că acțiunea a fost înaintată anume de persoanele care dețin dreptul material de acțiune, părinții apelantului/copii Mariei Boico, or dacă persoana titulară a dreptului la acțiune nu exercită drepturile sale, acestea nu urmează a fi exercitate de către viitorul posibil succesori legal, atît timp cît titularul dreptului la acțiune este în viață și nu acordă împuterniciri speciale în sensul acționării din numele și pe contul său.

La 20 martie 2017 reprezentantul lui Ceban Boris, avocatul Fencovschi Eugeniu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a revendicărilor solicitate.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale cauzei, menționând că instanța de apel a încălcat normele de drept material și a apreciat eronat probele din dosar, erori ce au condiționat soluționarea greșită a cauzei.

Susține, că decizia Comisiei speciale Ocnița nr.7/4 din 14 septembrie 2015 cu privire la despăgubirea parțială a lui Ceban Boris, a fost emisă în timpul examinării revendicărilor înaintate, depășind termenul legal de 6 luni.

Menționează, că hotărîrea Judecătorei Dondușeni din 30 iunie 2014 este opozabilă Consiliului raional Ocnița reieșind din dispozițiile art. 123 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil pentru următoarele motive.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul reține că recursul a fost declarat în termen, deoarece decizia Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017 a fost recepționată de recurent și reprezentantul său la 27 ianuarie 2017, fapt confirmat prin semnăturile ultimilor aplicate pe avizele de recepție nr.DS3118050570AR (f.d. 167) și nr.DS3118050571AR (f.d. 168), iar cererea de recurs a fost depusă la 20 martie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d.177).

În recurs se invocă precum că decizia Comisiei speciale Ocnîța nr.7/4 din 14 septembrie 2015 cu privire la despăgubirea parțială a lui Ceban Boris, a fost emisă în timpul examinării revendicărilor înaintate, depășind termenul legal de 6 luni. Acestea nu pot fi reținute pe motiv că, potrivit art. 12¹ din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992, cererile de restituire a bunurilor sau de recuperare a valorii acestora prin achitarea de compensații sînt examinate de comisiile speciale create de autoritățile administrației publice locale a raioanelor, municipiilor Chișinău și Bălți, unității teritoriale autonome Găgăuzia, în al căror teritoriu persoanele reabilite au domiciliat la momentul reprimării.

Mai mult, reieșind din referința prezentată de intimat, Comisia respectivă, efectuînd un șir de investigații în vederea stabilirii averii confiscate de la Boico Maria, a avut necesitate de termen, or potrivit pct. 8 din Regulamentul privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, precum și achitarea compensației în cazul decesului ca urmare a represiunilor politice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 627 din 05 iunie 2007, data depunerii cererii la comisiile speciale se consideră data la care persoana reabilitată sau moștenitorii acesteia au făcut demers pentru recuperarea bunurilor sau a valorii acestora prin achitarea de compensații, cu condiția prezentării documentelor necesare. Dacă persoana reabilitată sau moștenitorii acesteia nu dețin toate documentele prevăzute în punctul 5 din prezentul Regulament, comisia specială recepționează cererea solicitantului, acordîndu-i termen pentru depunerea ulterioară a acestora. Termenul de 6 luni pentru adoptarea deciziei se calculează de la data cînd la cerere sînt anexate toate documentele indicate în punctul 5 din prezentul Regulament.

Cu referire la cele invocate de reprezentantul recurentului precum că, hotărîrea Judecătoriei Dondușeni din 30 iunie 2014 este opozabilă Consiliului raional Ocnîța reieșind din dispozițiile art. 123 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu le poate reține, deoarece prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 30 martie 2017 s-a admis cererea de revizuire depusă de Consiliul raional Ocnîța și s-a casat hotărîrea Judecătoriei Dondușeni din 30 iunie 2014 (dosarul nr. 2-405/14) la cererea înaintată de Ceban Boris, persoana interesată Primăria s. Naslavcea, raionul Ocnîța cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică, cu și dispunerea rejudecării cauzei pentru 02 mai 2017, ora 11.00 (f.d. 188-190), iar prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 02 mai 2017 s-a încetat procesul la cererea înaintată de Ceban Boris, persoana interesată Primăria s. Naslavcea, raionul Ocnîța cu privire la constatarea faptului confiscării averii bunicii sale, Boico Maria. S-

a explicat că nu se admite o nouă adresare în judecată a lui Ceban Boris cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri (f.d.191-192). Prin urmare, dispozițiile art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile în speță.

În acest sens, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor constituie o interpretare a normelor de drept efectuată de reprezentantul recurentului și o apreciere a probelor efectuate de acesta care nu pot fi puse la baza recursului, deoarece vizează temeinicia deciziei instanței de apel și ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art.386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului.

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, deoarece recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept ale pricinii, iar forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Astfel, instanța de recurs notează că, reprezentantul recurentului nu a invocat niciun argument plauzibil ce ar pune la îndoială legalitatea deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul lui Ceban Boris, avocatul Fencovschi Eugeniu, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul lui Ceban Boris, avocatul Fencovschi Eugeniu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Luiza Gafton